

١٨١

دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده ادبیات فارسی و زبان های خارجی

پردازش اقلام قطبی مثبت و منفی

در زبان پریشان فارسی زبان و زبان آموزان خیر فارسی زبان

استاد راهنما: سرکار خانم دکتر شهلا رقیب دوست

استاد مشاور: سرکار خانم دکتر گلناز مدرسی قوامی

نگارنده: مریم کمال خالدی

۱۳۸۷/۲/۱۱

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان

۸۶ بهمن

۱۰۱۴۰

فرم گردآوری اطلاعات پایان نامه ها

کتابخانه مرکزی دانشگاه علامه طباطبائی

عنوان: بررسی پردازش عناصر قطبی منفی و مثبت در زبان آموزان غیر فارسی زبان و زبان پریشان فارسی زبان
نویسنده / محقق: مریم کمال خالدی
استاد راهنما: خانم دکتر شهلا رقیب دوست استاد داور: آقای دکتر محمد دبیر مقدم
واژه نامه: دارد
نوع پایان نامه: بنیادی-نظری-کاربردی
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد سال تحصیلی: ۸۶-۸۷
محل تحصیل: دانشگاه علامه طباطبائی - دانشکده ادبیات و زبان های خارجی
تعداد صفحات: ۲۶۳ گروه آموزشی: زبان شناسی و آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان
کلید واژه ها به فارسی: زبان آموز زبان فارسی، زبان پریش، عناصر قطبی منفی، عناصر قطبی مثبت، عناصر حساس قطبی، زمان واکنش
کلید واژه ها به انگلیسی: Persian language learner, aphasic, negative polarity items, positive polarity items, polarity sensitive items, reaction time

تقدیم به

روح پاک مادرم

۹

یار و یاور همیشگی ام: همسرم

چکیده

الف. موضوع و طرح مساله:

رساله حاضر چگونگی پردازش عناصر قطبی منفی و مثبت زبان فارسی را در دو بیمار زبان پریش بروکا و چهار زبان آموز غیر فارسی زبان بر پایه آزمون تصمیم گیری جمله ای از طریق برنامه نرم افزاری DMDX مورد بررسی و مقایسه قرار می دهد. این برنامه که جهت نمایش و ارائه محرك های مختلف دیداری و شنیداری بر روی صفحه نمایش رایانه استفاده می گردد میزان سرعت و صحت پاسخگویی آزمودنی ها را نسبت به جملات حاوی عناصر قطبی به طور دقیق ارزیابی می نماید. به طور کلی، عناصر قطبی مثبت عناصر زبانی هستند که حضور آنها در جمله های مثبت، طبیعی و مجاز است، مانند واژه "حسابی" در جمله "دوستم حسابی خوشحال است" و به عکس، عناصر قطبی منفی عناصر زبانی هستند که حضور آنها در جمله های منفی طبیعی و در جمله های مثبت غیر طبیعی و غیر مجاز است، مانند واژه "هیچکس" در جمله "او این راز را به هیچکس نگفت".

یافته های حاصل از این پژوهش اطلاعات مفیدی را درباره عملکرد و توانایی دو گروه بیمار و زبان آموز در درک و تشخیص این دسته از عناصر زبانی به دست می دهد و بنابراین می تواند روشنگر نکات مهمی درباره توانش و بازنمایی اطلاعات زبانی و حوزه های مربوط به آن باشد و اعتبار منطقی نظریه های مختلف را با محک داده های تجربی مورد سنجش قرار دهد.

ب. مبانی نظری:

در طی دهه های اخیر، پدیده حساسیت قطبی در زبان های مختلف توجه بسیاری از زبان شناسان را به خود جلب کرده است و انگیزه انجام تحقیقاتی در حیطه های مختلف زبانی، از جمله معنا شناسی، نحو و کاربرد شناسی، شده است. در مقابل، از نقطه نظر عصب شناسی و روان شناسی زبان و آموزش زبان کمتر به این موضوع پرداخته شده است و در زبان فارسی اصلاً توجهی به آن نشده است. تنها تحقیقی که تا کنون از نظر نحوه پردازش درباره مساله قطبیت

صورت گرفته است، تحقیقی است که توسط سدی، درنهاووس و فریش (۲۰۰۳) با استفاده از تکنیک **ERP** درمورد عناصر قطبی زبان آلمانی روی افراد طبیعی انجام گردیده است. نتیجه حاصل از آن تحقیق این بود که عناصر قطبی منفی پیچیدگی پردازشی بیشتری نسبت به عناصر قطبی مثبت دارند. حضور عناصر قطبی در جمله تحت تاثیر ویژگی های معناشناختی، کاربرد شناختی و یا هر دو قرار دارد. یکی از عواملی که به عناصر قطبی منفی مجوز حضور می دهد، عملگر نفی است که در این پژوهش تاثیر آن بر دستوری و یا نادستوری شدن جمله حاوی عناصر قطبی مورد بررسی قرار گرفته است. روشن است که یادگیری و پردازش این عناصر به دلیل ویژگی های نحوی، ساختاری و معنایی آنها می تواند برای فراگیرندگان آن زبان به طور خاص دشوار باشد و به همین دلیل بر اثر آسیب های مغزی و یا امکان لغزش های زبانی آسیب پذیرتر هستند. پروگوواک (۱۹۹۳) معتقد است که پدیده حساسیت قطبی هم به شرایط نحوی مربوط است، هم به شرایط معنایی. ایزرایل (۱۹۹۴) عقیده دارد که ویژگی حساسیت قطبی از معناشناستی واژگانی و نیروی کاربرد شناختی عبارت های خاص ناشی می شود. وان در وودن (۱۹۹۴) بیان می دارد که قائل شدن به سلسله مراتب برای بافت های منفی به ما کمک می کند عبارات قطبی منفی و مثبت را به درجات قوی، متوسط و ضعیف تقسیم بندی کرده و ویژگی های هر طبقه را توصیف نماییم. رقیب دوست (۱۹۹۶) در پژوهش خود ویژگی های معناشناختی و واژگانی عناصر قطبی فارسی را بر اساس نظریه های ایزرایل (۱۹۹۴) و وان در وودن (۱۹۹۴) مورد بررسی قرار داده و به این نتیجه رسیده است که هر دو گروه عناصر قطبی منفی و مثبت می توانند به طور معناداری متفاوت از هم عمل کنند.

پرسش هایی که انگیزه یافتن پاسخ برای آنها موجب شکل گیری این پژوهش شده است، عبارتند از:

- ۱- آیا عملکرد آزمودنی های زبان آموز غیر فارسی زبان در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت از نظر سرعت و صحت پاسخ با عملکرد افراد طبیعی تفاوت دارد؟

- ۲- آیا عملکرد آزمودنی های زبان پریش فارسی زبان در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت از نظر سرعت و صحت پاسخ با عملکرد افراد طبیعی تفاوت دارد؟
- ۳- آیا الگوهای خطاهای آزمودنی های زبان آموز و زبان پریش با هم شباهت دارد؟
- برپایه پرسش های فوق فرضیه های زیر ارائه شده اند:
- ۱- عملکرد آزمودنی های زبان آموز غیر فارسی زبان در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت از نظر سرعت و صحت پاسخ با عملکرد افراد طبیعی تفاوتی ندارد.
- ۲- عملکرد آزمودنی های زبان پریش فارسی زبان در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت از نظر سرعت و صحت پاسخ با عملکرد افراد طبیعی تفاوتی ندارد.
- ۳- الگوهای خطاهای آزمودنی های زبان آموز و زبان پریش با هم تفاوتی ندارد.
- پ. روش تحقیق:
- جامعه آماری مورد تحقیق شامل ۲ بیمار زبان پریش بروکا و ۴ زبان آموز غیر فارسی زبان سطح پیشرفته مرکز بین المللی آموزش زبان فارسی و ۱۲ گویشور طبیعی زبان فارسی می باشد. ابزار اندازه گیری آزمون تکلیف قضاؤت دستوری و تصمیم گیری جمله ای برای بررسی سرعت و صحت پاسخ در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت زبان فارسی می باشد که با استفاده از نسخه سوم برنامه نرم افزاری TimeDX و DMDX تهیه و تدوین شده است. روش های آماری مورد استفاده در این تحقیق به منظور تجزیه و تحلیل داده ها، سنجش توصیفی و تحلیلی است و با توجه به زمان پردازش آزمودنی ها و صحت پاسخ آنها، درصد خطاهای زمان واکنش آنها و نتایج مربوط به آزمون با استفاده از روش های آماری و از طریق نسخه ۱۳ برنامه نرم افزاری SPSS و آزمون ANOVA محاسبه گردید و در پایان نتایج با استفاده از جدول ها و نمودار ستونی با کمک برنامه نرم افزاری Microsoft Excel نشان داده شده است.
- ت. یافته های تحقیق:
- نتایج حاصل از تحلیل داده های زبانی آزمودنی های زبان آموز، زبان پریش و طبیعی

نشان می دهد که نزدیک به نیمی از آزمودنی های زبان آموز نتوانسته اند در مدت زمان مقرر نسبت به جملات واکنش نشان دهند. همچنین آزمودنی های زبان پریش به اندکی بیش از نیمی از جملات پاسخ درست داده اند و به اندکی کمتر از نیمی از جملات پاسخ نادرست داده اند. از مقایسه تعداد پاسخ های درست و نادرست آزمودنی های زبان آموز و زبان پریش مشخص می شود که تعداد پاسخ های درست در آزمودنی های زبان پریش بسیار بیشتر از تعداد پاسخ های درست در آزمودنی های زبان آموز است، در حالی که تعداد پاسخ های نادرست آزمودنی های زبان پریش بسیار بیشتر از تعداد پاسخ های نادرست آزمودنی های زبان آموز است. نکته جالب این است که تعداد پاسخ های نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت در آزمودنی های زبان آموز تقریباً یکسان است، در حالی که تعداد پاسخ های نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی آزمودنی های زبان پریش بیشتر از تعداد پاسخ های نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی مثبت است. به طور کلی، عملکرد آزمودنی های هر سه گروه زبان آموز، زبان پریش و طبیعی در پردازش جملات دستوری حاوی عناصر قطبی بهتر از عملکرد آنها در جملات نادستوری حاوی عناصر قطبی می باشد. در واقع از نظر صحت پاسخ ها، عملکرد آزمودنی های زبان پریش بهتر از عملکرد آزمودنی های زبان آموز است، ولی در عین حال با عملکرد آزمودنی های طبیعی تفاوت بسیار دارد. عملکرد آزمودنی های زبان آموز در جملات حاوی عناصر قطبی منفی با عملکرد آنها در جملات حاوی عناصر قطبی مثبت تفاوت چندانی ندارد، در حالی که عملکرد آزمودنی های زبان پریش و طبیعی در جملات حاوی عناصر قطبی مثبت بهتر از عملکرد آنها در جملات حاوی عناصر قطبی منفی است. همچنین آزمودنی های طبیعی در مقایسه با دو گروه دیگر به طور چشمگیری پاسخ های درست بیشتر و پاسخ های نادرست کمتر دارند.

در مورد زمان واکنش نسبت به پردازش جملات حاوی عناصر قطبی نیز می توان گفت که میانگین زمان واکنش در جملات حاوی عناصر قطبی منفی در آزمودنی های طبیعی، زبان آموز و زبان پریش به ترتیب ۱/۹۶، ۳/۱۷ و ۶/۹۷ ثانیه و میانگین زمان واکنش در جملات حاوی عناصر

قطبی مثبت در آزمودنی های طبیعی، زبان آموز و زبان پریش به ترتیب ۳/۰۹، ۱/۸۸ و ۷/۰۵ ثانیه می باشد. بنابراین از نظر سرعت پاسخگویی عملکرد آزمودنی های زبان آموز بهتر از عملکرد آزمودنی های زبان پریش است، ولی روی هم رفته، عملکرد هر دو گروه آزمودنی های زبان پریش و زبان آموز با عملکرد آزمودنی های طبیعی تفاوت بسیار دارد.

ث. نتیجه گیری:

پس از بررسی و مقایسه داده های حاصل از آزمون می توان اهم نتایج حاصل را به شرح زیر خلاصه نمود:

۱- از نظر صحت پاسخ ها، آزمودنی های زبان آموز تقریباً به نیمی از جملات حاوی عناصر قطبی پاسخ نداده اند، در حالی که جمله های بدون پاسخ آزمودنی های طبیعی بسیار کم است. همچنین تعداد پاسخ های نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت در آزمودنی های زبان آموز تقریباً یکسان است، در حالی که در افراد طبیعی تعداد پاسخ های نادرست بسیار کمتر از تعداد تعداد پاسخ های درست است. عملکرد آزمودنی های زبان آموز در جملات حاوی عناصر قطبی منفی با عملکرد آنها در جملات حاوی عناصر قطبی مثبت تفاوت چندانی ندارد، در حالی که عملکرد آزمودنی های طبیعی در جملات حاوی عناصر قطبی مثبت بهتر از عملکرد آنها در جملات حاوی عناصر قطبی منفی است. از نظر سرعت پاسخگویی نیز آزمودنی های زبان آموز بسیار کندر از افراد طبیعی نسبت به جملات حاوی عناصر قطبی واکنش نشان داده اند، اما هر دو گروه طبیعی و زبان آموز به جملات حاوی عناصر قطبی مثبت سریع تر از جملات حاوی عناصر قطبی منفی پاسخ داده اند. بنابراین فرضیه اول پژوهش رد می شود و عکس آن اثبات می گردد، یعنی عملکرد آزمودنی های زبان آموز غیر فارسی زبان در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت از نظر سرعت و صحت پاسخ با عملکرد افراد طبیعی تفاوت چشمگیری دارد.

۲- آزمودنی های زبان پریش از نظر صحت پاسخ ها، تقریباً به همه جملات پاسخ داده اند و نیمی از پاسخ های آنها درست می باشد، ولی تعداد پاسخ های نادرست آنها بسیار زیاد است. در حالی که

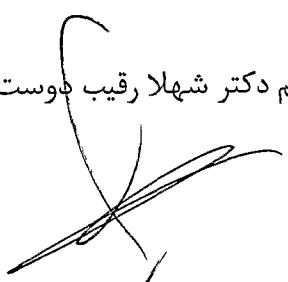
آزمودنی های طبیعی پاسخ های درست بیشتر و پاسخ های نادرست کمتری دارند. تعداد پاسخ های نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی آزمودنی های زبان پریش بیشتر از تعداد پاسخ های نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی مثبت است. به طور کلی، عملکرد آزمودنی های زبان پریش در پردازش جملات حاوی عناصر قطبی مثبت بهتر از عملکرد آنها در جملات حاوی عناصر قطبی منفی می باشد. از نظر سرعت پاسخگویی نیز آزمودنی های زبان پریش به طور چشمگیری کندر از افراد طبیعی نسبت به جملات حاوی عناصر قطبی واکنش نشان داده اند، اما هر دو گروه طبیعی و زبان پریش به جملات حاوی عناصر قطبی مثبت سریع تر از جملات حاوی عناصر قطبی منفی پاسخ داده اند. عملکرد آزمودنی های زبان پریش فارسی زبان در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت از نظر سرعت و صحت پاسخ با عملکرد افراد طبیعی تفاوت چشمگیری دارد. بنابراین فرضیه دوم پژوهش رد می شود و عکس آن اثبات می گردد، یعنی عملکرد آزمودنی های زبان پریش فارسی زبان در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت از نظر سرعت و صحت پاسخ با عملکرد افراد طبیعی تفاوت چشمگیری دارد.

۳- روی هم رفته از نظر صحت پاسخ ها، عملکرد آزمودنی های زبان پریش بهتر از آزمودنی های زبان آموز است، گرچه از نظر سرعت پاسخگویی عملکرد آزمودنی های زبان آموز به مرتبه بهتر از آزمودنی های زبان پریش است که البته این مساله هم به دلیل نقص زبانی و مشکلات مربوط به آن رخ می دهد و هم به دلیل این که افراد زبان پریش بروکا دچار مشکلات حرکتی نیز در دست برتر خود بودند و باید به جملات با دست چپ پاسخ می دادند. همچنین عملکرد آزمودنی های زبان پریش از نظر صحت پاسخ ها بهتر از عملکرد آزمودنی های زبان آموز می باشد. ضعف عملکرد آزمودنی های زبان آموز در صحت پاسخ ها می تواند به این دلیل باشد که عناصر قطبی منفی و مثبت به ندرت در مطالب درسی و مواد آموزشی برای آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان مورد توجه قرار گرفته است و همچنین بهتر بودن عملکرد آزمودنی های زبان پریش در صحت پاسخ ها می ثواند به این دلیل باشد که با وجود آسیب زبانی هنوز عملکرد باقی مانده ای از شم

زبانی و عناصر و ساختهای زبان در ذهن این افراد وجود دارد و یا به گفته چامسکی به روشنی تمایز میان توانش و کنش زبان مورد تایید قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر می‌توان گفت که در مورد زبان آموزان دانش زبانی مربوط به عناصر قطبی یا در ذهن آنها جای ندارد و یا بسیار ضعیف است، اما در مورد زبان پریشان شاید این دانش زبانی سالم است و تنها کمالهای بازنمایی این دانش هستند که آسیب دیده‌اند. بنابراین، عملکرد آزمودنی‌های زبان پریش بهتر از عملکرد آزمودنی‌های زبان آموز می‌باشد. بنابراین فرضیه سوم پژوهش رد می‌شود و عکس آن اثبات می‌گردد، یعنی عملکرد آزمودنی‌های زبان آموز غیر فارسی زبان در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت از نظر سرعت و صحت پاسخ با عملکرد آزمودنی‌های زبان پریش فارسی زبان تفاوت دارد.

صحت اطلاعات مندرج در این فرم بر اساس محتوای پایان نامه و ضوابط مندرج در فرم را گواهی می‌نمایم.

استاد راهنما: سرکار خانم دکتر شهرلا رقیب دوست
سمت علمی: استادیار

رئیس کتابخانه: دانشکده: ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی

تقدیر و تشکر

پروردگار گیتی را سپاس می گویم که به من توانایی داد تا نگارش رساله حاضر را به اتمام رسانم. بدون تردید پژوهش حاضر با همه تلاش هایی که در تدوین آن صورت گرفت، دارای کاستی های فراوانی است که امید است با انجام پژوهش های دیگر در این حیطه برطرف گردد.

لازم است مراتب قدردانی و تشکر قلبی خود را از استاد بزرگوار و ارجمند سرکار خانم دکتر رقیب دوست که در مقام استاد راهنمای هدایت این رساله را بر عهده داشتند و نهایت تلاش و دقت خود را در هر چه بهتر شدن آن مصروف داشتند ابراز نمایم. پیشنهادها و راهنمایی های سازنده و سودمند ایشان راه جدیدی در زندگی تحصیلی و آموزشی ام بر من گشود. همواره خود را مديون زحمات و تلاش های بی دریغ ایشان می دانم و آرزو می کنم همواره در همه جنبه های زندگی شان موفق و پیروز باشند.

در تمام مراحل تدوین رساله از نظرات مفید، سازنده و دقیق سر کار خانم دکتر مدرسی قوامی در مقام استاد مشاور بسیار سود جستم. از ایشان درس بزرگواری و کمک بی دریغ به همه کنسانی که جویای علم و دانشند، آموختم. از خداوند متعال توفیق روزافزون ایشان را خواهانم.

جناب آقای دکتر دبیر مقدم که با وجود همه گرفتاری ها و کمبود وقت لطف فرمودند و در تصحیح جملات آزمون مورد استفاده در رساله با روی گشاده کمک فرمودند.

پس از ایزد منان و استادان بزرگوارم، بیش از همه خود را مديون زحمات و بردباری های خانواده عزیزم می دانم که در تمام این مدت یار و همراه من بودند. پدر بزرگوارم، مادر مهربانم که گرچه نبیست، اما تاثیرگذارترین فرد زندگی ام بود و همیشه هست و همسر بزرگوارم که صبورانه در این مدت همراهی ام نمود. از این عزیزان نیز بی نهایت سپاسگزارم.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	چکیده
۲	تقدیر و تشکر
۳	فهرست جدول ها
۴	فهرست شکل ها
۵	فصل اول : مقدمه
۶	۱-۱ مقدمه
۷	۲-۱ موضوع پژوهش
۸	۳-۱ هدف پژوهش
۹	۴-۱ پرسش های پژوهش
۱۰	۵-۱ فرضیه های پژوهش
۱۱	۶-۱ ضرورت و اهمیت پژوهش
۱۲	۷-۱ ساختار رساله
۱۳	۸-۱ اصطلاحات و مفاهیم کلیدی
۱۴	فصل دوم: مبانی نظری
۱۵	۱-۲ مقدمه
۱۶	۲-۲ فرایند رشد و یادگیری زبان
۱۷	۱-۲-۱ نظریه های فرآگیری زبان اول
۱۸	۱-۱-۲-۲ نظریه رفتارگرایی
۱۹	۲-۱-۲-۲ نظریه ذات گرایی
۲۰	۳-۱-۲-۲ نظریه کارکردگرا
۲۱	۱-۳-۱-۲-۲ نظریه شناختی
۲۲	۲-۳-۱-۲-۲ نظریه تعامل اجتماعی
۲۳	۲-۲-۲ مراحل فرآگیری زبان اول
۲۴	۱-۲-۲-۲ رشد تولید گفتار
۲۵	۱-۱-۲-۲-۲ آوازی
۲۶	۲-۱-۲-۲-۲ گفته های تک کلمه ای
۲۷	۳-۱-۲-۲-۲ گفته های دو و سه کلمه ای
۲۸	۴-۱-۲-۲-۲ واژه های نقش نما و تصريف ها
۲۹	۵-۱-۲-۲-۲ جملات پیچیده
۳۰	۲-۲-۲-۲ رشد درک گفتار
۳۱	۳-۲-۲ فرایند یادگیری زبان دوم
۳۲	۱-۳-۲-۲ مکاتب فرآگیری زبان دوم
۳۳	۱-۱-۳-۲-۲ مکتب ساخت گرایی و رفتارگرایی
۳۴	۲-۱-۳-۲-۲ مکتب خردگرایی و روانشناسی شناختی
۳۵	۳-۱-۳-۲-۲ مکتب ساختارگرایی

۴۱	۲-۳-۲-۲ نظریه های فراگیری زبان دوم
۴۴	۱-۲-۳-۲-۲ انگاره ذات گر: فرضیه درونداد کراشن
۴۸	۲-۲-۳-۲-۲ انگاره های شناختی
۴۸	۱-۲-۲-۳-۲-۲ انگاره پردازش-توجه مک لانگلین
۵۲	۲-۲-۲-۳-۲-۲ انگاره های آشکار و نهان
۵۵	۳-۲-۳-۲-۲ انگاره ساختارگرای اجتماعی: فرضیه تعامل لانگ
۵۷	۳-۳-۲-۲ تفاوت عصب شناختی در فراگیری زبان اول و دوم
۵۹	۳-۲ ساختار عصبی مغز انسان در رابطه با گفتار و زبان
۶۴	۴-۲ سوبرتری مغز و منطقه بندي کارکرد زبان
۶۸	۵-۲ برتری نیمکره اي و برتری دستی
۶۹	۶-۲ دیدگاه های عصب شناختی
۷۰	۱-۶-۲ دیدگاه جایگاه گرایی
۷۱	۲-۶-۲ دیدگاه کل گرایی
۷۲	۳-۶-۲ دیدگاه سازمان بندي عملکردي مغز
۷۳	۴-۶-۲ دیدگاه تکوينی
۷۴	۷-۲ زبان پريشي
۷۴	۱-۷-۲ سبب شناسی زبان پريشي
۷۵	۲-۷-۲ تاریخچه زبان پريشي
۷۷	۳-۷-۲ علائم زبان پريشي
۷۸	۱-۳-۷-۲ نا به جا گويي
۷۸	۱-۱-۳-۷-۲ نا به جا گويي آواي (لفظي)
۷۸	۲-۱-۳-۷-۲ نا به جا گويي کلامي (كلی)
۷۸	۳-۱-۳-۷-۲ نا به جا گويي معنائي
۷۸	۴-۱-۳-۷-۲ نا به جا گويي تصادفي
۷۹	۵-۱-۳-۷-۲ نا به جا گويي واژه سازی
۷۹	۲-۳-۷-۲ اختلالات روانی گفتار
۷۹	۳-۳-۷-۲ اختلالات درک شنیداري
۷۹	۴-۳-۷-۲ مشکلات تكرار
۸۰	۵-۳-۷-۲ مشکلات نامدين و واژه يابي
۸۰	۶-۳-۷-۲ مشکلات خواندن و نوشتن
۸۱	۷-۳-۷-۲ مشکل در حرکات بيانگر
۸۱	۴-۷-۲تعريف زبان پريشي از دیدگاه های مختلف
۸۲	۱-۴-۷-۲ چارچوب زبان گزاره اي
۸۲	۲-۴-۷-۲ چارچوب عيني-انتزاعي
۸۳	۳-۴-۷-۲ چارچوب فرایند تفکر
۸۴	۴-۴-۷-۲ چارچوب تک بعدی
۸۴	۵-۴-۷-۲ چارچوب ميكروژنتيک
۸۵	۶-۴-۷-۲ چارچوب های چند بعدی
۸۵	۷-۴-۷-۲ انواع زبان پريشي

۸۶	۱-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی های روان
۸۶	۱-۱-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی ورنیکه
۸۶	۲-۱-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی انتقالی
۸۷	۳-۱-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی ترانس کرتیکال حسی
۸۷	۲-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی های ناروان
۸۸	۱-۲-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی بروکا
۸۹	۲-۲-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی ترانس کرتیکال حرکتی
۸۹	۳-۲-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی سراسری
۹۰	۴-۲-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی ترانس کرتیکال آمیخته
۹۰	۳-۷-۴-۷-۲ انواع دیگر زبان پریشی
۹۱	۱-۳-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی نام پریشی
۹۱	۲-۳-۷-۴-۷-۲ زبان پریشی پیشرونده اولیه
۹۱	۳-۳-۷-۴-۷-۲ خوانش پریشی و نوشтар پریشی
۹۱	۸-۴-۷-۲ چارچوب روان-زبان شناختی/حل مساله/پردازش اطلاعات
۹۲	۹-۴-۷-۲ چارچوب ساختار و کارکرد بدن، فعالیت و مشارکت
۹۴	۸-۲ عناصر حساس قطبی
۹۴	۱-۸-۲ تعریف عناصر حساس قطبی مثبت
۹۵	۲-۸-۲ تعریف عناصر حساس قطبی منفی
۹۷	فصل سوم: پیشینه پژوهش
۹۸	۱-۳ مقدمه
۹۸	۲-۳ پیشینه پژوهش
۱۱۷	فصل چهارم: روش اجرای پژوهش
۱۱۸	۱-۴ مقدمه
۱۱۸	۲-۴ متغیرهای پژوهش
۱۱۸	۱-۲-۴ متغیرهای مستقل برای گروه زبان آموز
۱۱۹	۲-۲-۴ متغیرهای مستقل برای گروه زبان پریش
۱۲۰	۳-۲-۴ متغیرهای واپسته
۱۲۰	۴-۴ نوع مطالعه و روش نمونه گیری
۱۲۱	۴-۴ آزمودنی های پژوهش
۱۲۱	۱-۴-۴ آزمودنی های زبان آموز غیر فارسی زبان
۱۲۵	۲-۴-۴ آزمودنی های زبان پریش فارسی زبان
۱۲۸	۳-۴-۴ آزمودنی های طبیعی فارسی زبان
۱۲۹	۵-۴ نوع و چگونگی گردآوری محرک های پژوهش
۱۳۴	۶-۴ آزمون و روش اجرا
۱۳۵	۷-۴ روال اجرای آزمون
۱۳۶	۸-۴ روش تجزیه و تحلیل داده ها
۱۳۷	۹-۴ محدودیت ها و مشکلات
۱۳۸	فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده ها
۱۳۹	۱-۵ مقدمه

۱۳۹	۲-۵ عملکرد آزمودنی های زبان آموز غیر فارسی زبان
۱۳۹	۱-۲-۵ عملکرد خانم ج
۱۴۴	۲-۲-۵ عملکرد خانم ب
۱۴۸	۳-۲-۵ عملکرد خانم الف
۱۵۲	۴-۲-۵ عملکرد آقای س
۱۵۶	۳-۵ عملکرد آزمودنی های زبان پریش فارسی زبان
۱۵۶	۱-۳-۵ عملکرد آقای ی
۱۶۰	۲-۳-۵ عملکرد آقای ح
۱۶۴	۴-۵ تحلیل کلی عملکرد آزمودنی ها
۲۰۰	فصل ششم؛ بحث و نتیجه گیری
۲۰۱	۱-۶ مقدمه
۲۰۱	۲-۶ عملکرد آزمودنی ها
۲۰۸	۳-۶ بحث و نتیجه گیری
۲۱۶	۴-۶ پیشنهادها
۲۱۷	کتاب نامه فارسی
۲۱۹	کتاب نامه انگلیسی
۲۲۳	واژه نامه فارسی به انگلیسی
۲۳۰	واژه نامه انگلیسی به فارسی
۲۳۸	پیوست

فهرست جدول ها

عنوان	صفحة
جدول ۱-۲:	۴۱
عملکرد زبان دوم به عنوان تابعی از حوزه های پردازش اطلاعات و توجه به ویژگی های رسمی زبان (مک لاگلین و همکاران، ۱۹۸۳، به نقل از براون، ۲۰۰۰: ۲۸۲)	۲۰۰۰: (۱۲: ۲۰۰۰)
جدول ۲-۲:	۴۹
کاربردهای عملی انگاره پردازش - توجه مک لاگلین (به نقل از براون، ۲۰۰۰: ۲۸۴)	(۲۸۴: ۲۰۰۰)
جدول ۲-۳:	۵۲
نظریه و انگاره های یادگیری زبان دوم (براون، ۲۰۰۰: ۲۸۸)	نوع ضایعه معزی و اختلالات ناشی از آنها از دیدگاه جیسون براون (نیلی پور، ۱۳۸۰: ۲۱)
جدول ۲-۴:	۵۷
مشخصات زبان آموزان غیر فارسی زبان شرکت کننده در آزمون بررسی عناصر قطبی منفی و مثبت زبان فارسی	مشخصات زبان پریشان فارسی زبان شرکت کننده در آزمون بررسی عناصر قطبی منفی و مثبت زبان فارسی
جدول ۴-۲:	۱۲۵
مشخصات زبان آموزان غیر فارسی زبان شرکت کننده در آزمون بررسی عناصر قطبی منفی و مثبت زبان فارسی	افراد طبیعی فارسی زبان شرکت کننده در آزمون بررسی عناصر قطبی منفی و مثبت زبان فارسی
جدول ۴-۳:	۱۲۸
عنصر قطبی منفی واژگانی و عبارتی به کار رفته در نسخه اصلی آزمون بررسی زمان واکنش عناصر قطبی منفی و مثبت فارسی	عنصر قطبی مثبت واژگانی و عبارتی به کار رفته در نسخه اصلی آزمون بررسی زمان واکنش عناصر قطبی منفی و مثبت فارسی
جدول ۴-۴:	۱۳۲
عملکرد آزمودنی زبان آموز (خانم ج) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (خانم ج) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان آموز (خانم ب) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۴-۵:	۱۴۳
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (خانم ب) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان آموز (خانم ب) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (خانم ب) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان آموز (خانم الف) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۴-۶:	۱۴۷
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (خانم الف) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (خانم س) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۵-۱:	۱۴۹
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (خانم س) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (خانم س) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان پریش (آقای س) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۵-۲:	۱۵۱
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای س) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای س) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان پریش (آقای س) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۵-۳:	۱۵۳
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای س) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان پریش (آقای ی) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ی) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان پریش (آقای ی) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۵-۴:	۱۵۵
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ی) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان پریش (آقای ی) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ی) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان پریش (آقای ی) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۵-۵:	۱۵۷
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ی) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان پریش (آقای ی) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ی) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان پریش (آقای ی) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۵-۶:	۱۵۹
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ی) در جملات حاوی عناصر قطبی عملکرد آزمودنی زبان آموز (آقای ح) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ح) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت
جدول ۵-۷:	۱۶۱
میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ح) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	میانگین زمان واکنش (۸) زبان آموز (آقای ح) بر حسب تعداد پاسخ های درست و نادرست در جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت

۱۶۳	میانگین زمان واکنش (S) زبان پریش (آقای ح) در جملات حاوی عناصر قطبی توزیع درصدی کل پاسخ های درست و نادرست آزمودنی ها بر حسب گروه ها	جدول ۱۲-۵:
۱۶۵	توزیع درصدی پاسخ های درست و نادرست آزمودنی ها نسبت به جملات حاوی عناصر قطبی منفی بر حسب گروه ها	جدول ۱۳-۵:
۱۶۷	توزیع درصدی پاسخ های درست و نادرست آزمودنی ها نسبت به جملات دستوری حاوی عناصر قطبی منفی بر حسب گروه ها	جدول ۱۴-۵:
۱۶۸	توزیع درصدی پاسخ های درست و نادرست آزمودنی ها نسبت به جملات حاوی عناصر قطبی منفی بر حسب گروه ها	جدول ۱۵-۵:
۱۷۰	توزیع درصدی حاوی عناصر قطبی منفی بر حسب گروه ها	جدول ۱۶-۵:
۱۷۱	توزیع درصدی پاسخ های درست و نادرست آزمودنی ها نسبت به جملات عناصر قطبی مثبت بر حسب گروه ها	جدول ۱۷-۵:
۱۷۳	توزیع درصدی پاسخ های درست و نادرست آزمودنی ها نسبت به جملات حاوی عناصر قطبی مثبت بر حسب گروه ها	جدول ۱۸-۵:
۱۷۴	تعداد آزمودنی هایی که نسبت به جملات دستوری حاوی عناصر قطبی منفی پاسخ (درست و یا نادرست) داده اند.	جدول ۱۹-۵:
۱۷۶	تعداد آزمودنی هایی که نسبت به جملات نادرستی حاوی عناصر قطبی منفی پاسخ (درست و یا نادرست) داده اند.	جدول ۲۰-۵:
۱۷۸	تعداد آزمودنی هایی که نسبت به جملات دستوری حاوی عناصر قطبی مثبت پاسخ (درست و یا نادرست) داده اند.	جدول ۲۱-۵:
۱۷۹	تعداد آزمودنی هایی که نسبت به جملات نادرستی حاوی عناصر قطبی مثبت پاسخ (درست و یا نادرست) داده اند.	جدول ۲۲-۵:
۱۸۱	جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبتی که هیچکدام از آزمودنی های زبان آموز به آنها پاسخ نداده اند.	جدول ۲۳-۵:
۱۸۲	جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبتی که همه آزمودنی های زبان آموز به آنها پاسخ درست داده اند.	جدول ۲۴-۵:
۱۸۴	جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبتی که همه آزمودنی های زبان پریش به آنها پاسخ درست داده اند.	جدول ۲۵-۵:
۱۸۶	جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبتی که همه آزمودنی های زبان پریش به آنها پاسخ نادرست داده اند.	جدول ۲۶-۵:
۱۸۸	جملات حاوی عناصر قطبی منفی و مثبتی که همه آزمودنی های زبان پریش به آنها پاسخ نادرست داده اند.	جدول ۲۷-۵:
۱۹۰	میانگین(متوسط) زمان واکنش آزمودنی ها (هزارم ثانیه) نسبت به هر کدام از جملات دستوری حاوی عناصر قطبی منفی در میان گروه ها	جدول ۲۸-۵:
۱۹۲	میانگین(متوسط) زمان واکنش آزمودنی ها (هزارم ثانیه) نسبت به هر کدام از جملات نادرستی حاوی عناصر قطبی منفی در میان گروه ها	جدول ۲۹-۵:
۱۹۴	میانگین(متوسط) زمان واکنش آزمودنی ها (هزارم ثانیه) نسبت به هر کدام از جملات دستوری حاوی عناصر قطبی مثبت در میان گروه ها	جدول ۳۰-۵:
۱۹۶	میانگین(متوسط) زمان واکنش آزمودنی ها (هزارم ثانیه) نسبت به هر کدام از جملات نادرستی حاوی عناصر قطبی مثبت در میان گروه ها	جدول ۳۱-۵:

جدول ۳۲-۵:

میانگین(متوسط) زمان واکنش کلی آزمودنی ها (هزارم ثانیه) نسبت به جملات
حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت دستوری و نادستوری در میان گروه ها

فهرست شکل ها

عنوان

صفحه

۳۰	نظریه های فرآگیری زبان اول (دالکاس براون، ۲۰۰۰: ۳۰)	شکل ۱-۲:
۴۶	صافی عاطفی کراشن (مک لاغلین، ۱۹۸۷: ۵۲)	شکل ۲-۲:
۵۴	انگاره یادگیری زبان دوم (بیالیستوک، ۱۹۷۸، به نقل از براون، ۲۰۰۰: ۲۸۵)	شکل ۳-۲:
۶۲	قسمت های مختلف نیمکره مغز برگرفته از الینگ (XII: ۱۹۹۴)	شکل ۴-۲:
۱۰۹	آنواع عناصر قطبی مثبت و منفی بر اساس نظریه ایزرایل (۱۹۹۴)، (به نقل از رقیب دوست، ۱۹۹۹)	شکل ۱-۳:
۱۴۲	نمودار ستونی عملکرد زبان آموز "خانم ج"	شکل ۱-۵:
۱۴۳	میانگین زمان واکنش خانم ج به جملات دستوری و نادستوری حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	شکل ۲-۵:
۱۴۶	نمودار ستونی عملکرد زبان آموز "خانم ب"	شکل ۳-۵:
۱۴۷	میانگین زمان واکنش خانم ب به جملات دستوری و نادستوری حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	شکل ۴-۵:
۱۵۰	نمودار ستونی عملکرد زبان آموز "خانم الف"	شکل ۵-۵:
۱۵۲	میانگین زمان واکنش خانم الف به جملات دستوری و نادستوری حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	شکل ۵-۶:
۱۵۴	نمودار ستونی عملکرد زبان آموز "آقای س"	شکل ۷-۵:
۱۵۶	میانگین زمان واکنش آقای س به جملات دستوری و نادستوری حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	شکل ۸-۵:
۱۵۸	نمودار ستونی عملکرد زبان پریش "آقای ی"	شکل ۹-۵:
۱۶۰	میانگین زمان واکنش آقای ی در ارتباط با جملات دستوری و نادستوری حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	شکل ۱۰-۵:
۱۶۲	نمودار ستونی عملکرد زبان پریش "آقای ح"	شکل ۱۱-۵:
۱۶۴	میانگین زمان واکنش آقای ح در ارتباط با جملات دستوری و نادستوری حاوی عناصر قطبی منفی و مثبت	شکل ۱۲-۵:
۱۶۶	توزیع درصدی تعداد جملات با پاسخ های درست و نادرست و بدون پاسخ بر حسب گروه ها	شکل ۱۳-۵:
۱۶۷	توزیع درصدی تعداد جملات حاوی عناصر قطبی منفی با پاسخ های درست و نادرست و بدون پاسخ بر حسب گروه ها	شکل ۱۴-۵:
۱۶۹	توزیع درصدی تعداد جملات دستوری حاوی عناصر قطبی منفی با پاسخ های درست و نادرست و بدون پاسخ بر حسب گروه ها	شکل ۱۵-۵:
۱۷۰	توزیع درصدی تعداد جملات نادستوری حاوی عناصر قطبی منفی با پاسخ های درست و نادرست و بدون پاسخ بر حسب گروه ها	شکل ۱۶-۵:
۱۷۲	توزیع درصدی تعداد جملات حاوی عناصر قطبی مثبت با پاسخ های درست و نادرست و بدون پاسخ بر حسب گروه ها	شکل ۱۷-۵: